

MICHEL is een variant van MICHAËL

-----door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Hebreeuwse naam: 'Wie is als God?.'

*

Michaël in de bijbel

Naast de aartsengel komen er nog negen andere Michaëls voor in de bijbel.

*

Michaël is met Gabriël en Rafaël één van de drie aartsengelen die in de bijbel met name worden genoemd. In het Boek van de Openbaring (of Apokalyps) wordt verteld van de oorlog in de hemel tussen Michaël en zijn engelen enerzijds en anderzijds de draak (Openbaring 12,7). Michaël wordt uiteindelijk beschouwd als de aanvoerder ('hertog') en kampioen van de hemelse legerscharen die Lucifer, de leider van de opstandige engelen wist te verslaan. Vandaar dat het Joodse volk de aartsengel Michaël als zijn beschermengel beschouwde (Daniël 12,1).

Volgens de gelovigen is hij het ook die de overledenen opneemt en voor Gods troon brengt. Latere tradities voegden daaraan toe dat hij de zielen weegt: om te zien of iemands goede daden opwegen tegen zijn slechte, en of de overledene dientengevolge waardig is om toegelaten te worden tot het eeuwig leven. Dat tafereel is te zien op tal van kerkportalen in de Franse en Duitse kathedraals uit de middeleeuwen: o.a. bv. te Conques en Autun.

*

In de loop van de geschiedenis deden allerlei legendes de ronde dat Michaël op aarde verschenen zou zijn.

Zo verscheen hij in 390 (of 490 à 495) op de Zuid-Italiaanse berg Gargano. Op de flanken ervan woonde een rijke herder met ontelbare kuddes. Eens miste hij een stier. Geërgerd ging hij met een aantal collega's op zoek.

Uiteindelijk zagen ze het dier vanuit de verte staan, helemaal boven op de top van de berg. Vanwege het dichte struikgewas konden ze er nooit bijkomen. In zijn woede schoot de eigenaar een giftige pijl op het dier af. Maar alsof er plotseling een hevige tegenwind was opgestoken, kwam het projectiel terug en vloog recht in zijn oog. Hevig geschrokken ging men de plaatselijke bisschop vragen of hij wist wat al deze tekenen te zeggen hadden. In zijn gebed gaf de engel Michaël hem te verstaan dat hij die plek voor zichzelf had uitgekozen als heiligdom. Van daaruit zou hij de mensen in de omgeving beschermen. Daarop trok de bisschop tezamen met de inwoners van de stad in processie naar die plek om met veel devotie voor de ingang van de grot te gaan bidden. Maar niemand durfde er naar binnen te gaan."

*

Een dergelijk verhaal wordt ook verteld over de Mont-St-Michel. Bisschop Autbertus van Avranches hoorde in het jaar 708 in zijn dromen Michaël het bevel geven om op het eilandje voor de kust een heiligdom te bouwen. De afmetingen ervan zouden worden aangegeven door de sporen die de hoeven van een stier daar hadden achtergelaten. Reeds een jaar na deze wonderlijke gebeurtenissen was het heiligdommetje klaar: het eilandje werd voortaan genoemd naar de patroon van het kapelletje. Er werden twaalf monniken aangesteld om de eredienst te verzorgen. In later jaren werd het oorspronkelijke kerkje vervangen door de indrukwekkende abdij die er nu nog staat.

*

Michaël is patroon van de strijdende Kerk. Van oudsher is hij ook patroon van Baskenland alsmede van het Duitse volk. Hij was ook patroon van de Franken. Daarnaast is hij beschermheilige van de stad Brussel, waar de kathedraal onder zijn bescherming is geplaatst. Beroemd is in Parijs de naar hem genoemde Boulevard Saint-Michel.

In Nederland is Sint-Michiëlsgestel naar hem genoemd; hij wordt dan ook afgebeeld als de drager van het gemeentewapen.

Feest 29 september.

*

Er zijn talloze andere heiligen en zaligen die Michaël heten.